

VATRA NOASTRĂ ROMÂNEASCĂ

ANUL VIII
NUMĂRUL 1 (17)
IANUARIE - MARTIE 2008

PERIODIC AL FILIALEI JUDEȚENE BOTOȘANI A UNIUNII VATRA ROMÂNEASCĂ

NOUĂ DECENII DE LA UNIREA BASARABIEI CU ROMÂNIA

La împlinirea celor 90 de ani de la revenirea Basarabiei la patria mamă

Basarabia este trup din trupul Moldovei, al României, Domnul Roman (c. 1391-c.1394) se intitula stăpân al Moldovei "de la munte la mare".

În anul 1656, între domnul Gheorghe Ștefan al Moldovei (1653-1658) și marile cneaz al Moscovei s-a încheiat un tratat care prevedea, printre altele, ca teritoriile anexate de către Imperiul Otoman să fie redade Moldovei.

Dimitrie Cantemir (1683; 1710-1711) încheie cu Petru cel Mare, țarul Rusiei, Tratatul de alianță ruso-moldovenesc în care rușii recunosc frontiera pe Nistru.

În anul 1792, prin Tratatul de la Iași, dintre ruși și turci, imperiul rus

DOCUMENTAR

Marea Baltică. Urmașii ei n-au uitat aceasta. Evoluția evenimentelor politico-militare, pe plan european, a determinat Rusia să se limiteze, în

1812, pentru acel moment, numai la teritoriul dintre Prut și Nistru, fapt consemnat în Tratatul de Pace, din mai 1812, de la București. Tragedia românilor este prezentată astfel de cronicarul Drăghici: „Ceasurile

Unirea Basarabiei cu România

Harta expansiunii rusești pe parcursul unui secol

atinge cursul inferior al Nistrului (a se vedea și harta expusă), iar în anul următor (1793), în urma celei de-a doua împărțiri a Poloniei între Austria și Rusia, frontiera imperiului țarist atinge cursul superior al Nistrului.

Perioada 1806-1812 a însemnat ocupația rusă în Moldova și Muntenia. Prin Tratatul de la Tilsit (oraș în Georgia), Rusia a pretins Basarabia pentru care Napoleon I și-a dat consimțământul. Aceeași Rusie, în 1809, proclamă anexarea Principatelor Române. Încă țarina Ecaterina a doua socotea că cei doi „ochi” ai Rusiei erau Marea Neagră și

acelea au fost o bucată de vreme plânsete de neuitat pentru că poporul ca și un cârd și o turmă de oi ocupase marginea Prutului dintr-un capăt în altul mergând către sau venind prin sate și târguri săptămâni în șir, pentru luarea de "Ziua bună" de la părinți, frați și rudeni cu care crescuseră sau viețuiau împreună până în acea vreme, când trebuiau să se despartă pentru totdeauna. Împotrivirea față de anexarea Basarabiei prin glasul mitropolitului Veniamin Costache, ca și demersurile diplomatice n-au avut succes. Până la războiul Crimeii (1853-1856) problema anexării Basarabiei a rămas închisă.

În anii 1817-1828, partea de sud a Basarabiei a fost colonizată: găgăuzi, bulgari, tătari etc. În 1818, țarul Alexandru I a decretat autonomia Basarabiei, pentru ca apoi țarul Nicolae întâi, în 1828, s-o desființeze. După războiul Crimeii, prin Tratatul de la Paris (1856), i se înapoiază Moldovei județele de sud ale Basarabiei (Cahul, Ismail, Bolgrad).

Anul 1859 este cunoscut în istoria noastră națională ca anul Unirii Moldovei

DECRETUL REGAL PENTRU PROMULGAREA UNIRII BASARABIEI CU VECHIUL REGAT (9 APRILIE 1918)

"...Sfatul țării din Basarabia, în sesiunea lui din 27 martie/ 9 aprilie 1918, votând, prin 86 voturi pentru, contra 3, fiind și 36 abțineri, următoarea rezoluțiune: <În numele poporului basarabean, Sfatul țării declară: Republica Democratică Moldovenească (Basarabia) în hotărârea ei dintre Prut, Nistru, Dunăre, Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută și mai bine de ani din trupul vechei Moldove, în puterea dreptului istoric și a dreptului de neam, pe baza principiului că noroadele singure să-și hotărască soarta lor, de azi înainte și pentru totdeauna se unește cu Mama sa România>.

Și președintele Consiliului Nostru de Miniștri declarând că <în numele poporului român și al Regelui M.S. Ferdinand I al României, i-a act de

acest vot qvasi unanim și declară la rândul lui Basarabia unită cu România de veci una și indivizibilă>.

Promulgăm acest act și această declarație și rugăm să fie învestit cu sigiliul statului și publicat în Monitorul Oficial.

Dat la Iași la 9 aprilie 1918.

Ferdinand I"

N.B. Unirea Basarabiei cu România a marcat începutul reintegrării neamului românesc, al făuririi României Mari; el a fost un act de mare curaj din partea patrioților, a presupus inteligență, devotament, dăruire, abnegație și sacrificiu. Așa, voința maselor a decis. Sângele vărsat pentru cauza comună a impus marilor aliați din timpul războiului onorarea angajamentelor asumate în anul 1916.

GRAIUL BASARABIEI

27 MARTIE 1918

Românie, tristă mamă,
Glasul tău de mult mă cheamă!
Cât ai plâns de jale, vai!
Când pierdută mă știa!...

Astăzi - iată mă-s în prag,
Iar-și la căminu-ți drag!
Tu la piept cu foc mă strângi
Și de bucurie plângi.

Lacrimi calde-mi curg și mie
Pe obraji de bucurie;
Bate inima-mi cu foc;
Parcă n-ar avea -n piept loc!

Mă luase un zmeu, pe sus
De la vatra-ți ... și m-a dus!

Roabă fui de el ținută,
Ani ... mai bine de vreo sută.

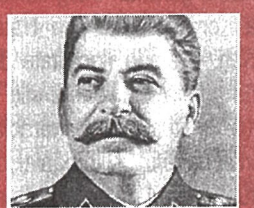
Greu mi-era măicuță traiul!
Cât p-aci să-ți uit chiar graiul.
De la namilă din brațe,
Mai credea să scap cu viață?

Zmeul azi e frânt! iar eu
Iată-mă la sânul tău:
D-unde n-are să mai poată
Să mă smulgă ...lumea toată!

Nalță fruntea deci !... Unite,
O să fim nebiruite!
Tot mai sus ne-om avânta!
Crede, mamă, -n steaua ta !

Din „Literatură și artă”,
nr. 12/ 22. martie 2007, pg. 2

I.V. STALIN DESPRE BASARABIA

În timpul convorbirilor de la Kremlin, cu prilejul vizitei în U.R.S.S. a unei delegații române, la nivel înalt, din septembrie 1945, I.V. Stalin, așa cum a mărturisit dr. Petru Groza, a spus: „Da ! Într-adevăr, Basarabia este pământ românesc și este locuit de moldoveni, în cea mai mare parte, și că moldovenii sunt de gîntă latină, dar că acum Basarabia este stăpînită de U.R.S.S. . Nu știu ce va fi mai departe. Viitorul ne va arăta fie că Basarabia va fi restituită României, fie că voi românii, veți veni la noi și atunci lucrurile se vor limpezi”. (N.B. În acea vreme circula zvonul potrivit căruia România urma să fie a 17-a republică sovietică în componența U.R.S.S. dar marile puteri învingătoare nu puteau fi de acord cu această expansiune a sovieticilor).

Continuare în pagina a 2-a

BASARABIA - LA ZI

Președintele Republicii Moldova, Vladimir Voronin, declara, în cursul unei întâlniri cu ambasadorii acreditați la Chișinău, că până la sfârșitul acestui an se va găsi o soluție pe "referendum transnistrean".

Conform acestei declarații, analiștii politici întrevăd existența unui "plan secret" conceput la Moscova vizând Republica Moldova, și implicit Transnistria, în virtutea căruia au loc negocieri cu Rusia.

Presupusul plan prevede, între altele, accederea a cel puțin 20 de exponenți ai forțelor politice transnistrene în Legislativul de la Chișinău, schimbarea însemnelor statale ale Republicii Moldova, astfel încât acestea să nu mai fie asemănătoare cu cele ale României, garanția că Moldova nu va adera niciodată la NATO și rămânerea militarilor ruși în Transnistria.

Există informații că Republica Moldova ar putea fi de acord cu aceste condiții, mai puțin cu menținerea forțelor rusești în Transnistria. Moscova și-a asumat angajamentul

de a-l convinge pe șeful administrației de la Tiraspol- Igor Smimov - să accepte planul.

În Basarabia de azi s-a opoșit un individ, pe nume M. Conțiu, care face cor comun cu V. Moți, N. Corbu ș.a. și se prezintă drept "slujitor" al țării (România - n.n.) și al președintelui Traian Băsescu. Privitor la acest personaj, în Declarația Consiliului Uniunii Scriitorilor din Moldova, din 20 februarie 2007, se spune că autoritățile de la Chișinău și ziarul "Moldova Suverană" "recurg la serviciile unui individ de cea mai joasă speță, care prin limbajul suburban de care face uz discreditează noțiunile de presă și ziarist. La astfel de procedee au recurs, în perioada lor de criză politică și morală, predecesorii..." M. Conțiu atacă valori cum sunt: "istoria românilor, limba română, conștiința națională românească, și pe promotorii acestora - intelectualii, în special pe cei care au avut un rol important în menținerea și impunerea acestor valori..."

Colonel rz. Florea Macovei

GURMANZII

Ei vin lăcustă, ca barbarii

De-o veșnicie vin și vin,

Și nu mai au nimic plugarii

Lângă muncitul lor destin

Ce-i de făcut? Și cine poate

Să crească zid în calea lor,

Să fie zidul de cetate,

Ca-n timpurile turcilor?!

Ce-i de făcut? Cine e - n stare,

Ca-n anii Marelui Război.

Să-i întâlnească la hotare,

Să-i mae turmă înapoi?!

Gurmanzii vin- tot rânduri, rânduri,

Învingători, triumfători

Din patru zări, din patru vânturi,

Din patru negri sărbători,

Sărmane zile cu de toate,

Sărmană palmă de pământ

Sărmană ospitalitate-

De ieri, de astăzi, de oricând!

Dumitru Matcovschi

Dor

*Fraților rămași dincolo de prag în ziua când furii,
furioși făurari, au zidit prag în mijloc de casă...*

*Ades mă cuprinde un dor de cetate,
De râuri și rude înstrăinate,
De codrii cu frunze ce știu să doinească
Pe-o limbă ce-a fost și-a rămas românească,*

*De frații cei răătăciți la doi pași de prag,
De cei ce-s stăpâni peste codrii de fag:
Și-i văd în trecut cum se luptă și cheamă;
I-aud și-n prezent cum suspină de mamă;*

*Îi aud și îi văd ca și cum nici n-ar fi
Opreliști pe râuri, în munți și câmpii;
Cum ne e cerul, din noi și de-afară,
Comună e limba, ce cere o țară.*

Ing. Paul Mircea Iordache

„Eminentul patriot” dr. Petru Groza Îl vinde pe Pan Halippa

Vreo două decenii după moarte, Petru Groza a fost impus conștiinței românești ca un "eminent patriot". Comunismul avea nevoie de idoli. Și, i-a fabricat. După 1971, însă, revenit din celebra-i vizită în Asia, Ceaușescu își ctitorește cultul propriei personalități, urcându-se de unul singur pe pedestal. Cei morți mai mureau odată. Cei vii nu mai conta. Numele lui Petru Groza, șeful "primului guvern revoluționar - democrat", instaurat în 1945, abia se mai pomenea.

Desființat, și ca statuie, după victoria revoluției române din decembrie 1989, Groza zace acum în groapa comună a liderilor comuniști, alături de Gheorghe Gheorghiu-Dej și de cel căruia i se spunea "cel mai iubit fiu al națiunii", Nicolae Ceaușescu.

Dar faptele, a se citi crimele, nu se uită niciodată. Ne vom referi la una din ele.

Este știut ce tribut de sânge a plătit poporul nostru în lupta pentru triumful idealului de unitate națională. Actul Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918 rămâne o superbă și legitimă încununare a acestei lupte. De aici, pledoaria noastră de a ne fi în veci Ziua și Sărbătoarea

Noastră Națională. Între făurarii Marii Uniri, basarabeanul Pantelimon Halippa ocupă un loc distinct. Personalitatea sa afirmându-se și în poezie, publicistică, în redacția periodicilor "Basarabia", "Cuvânt Moldovenesc", "Viața Basarabiei". După 1940, când Basarabia cade iar victimă poftelor hrăpărețe ale Rusiei Sovietice, Pan Halippa rămâne în România. Ca și cum nu i-ar fi fost de-ajuns timpul petrecut în închisorile țariste, "eminentul patriot", dr. Petru Groza îl vinde "tătucă-i" Stalin care-l "pasează" lui Beria, cel ce-i va "acorda" 25 de ani muncă silnică în Siberia. Era în 1952. Din fericire, "tătucă" avea să-și dea în curând duhul. Pan Halippa consemnează: "Norocul meu a fost că Stalin a zdohnit, iar Beria a fost executat de Hrușciov, ca un criminal ordinar" ("Din cronica vieții mele"). După care, avea să revină la vatra românească, unde va rămâne până la sfârșitul zilelor.

Lui Pan Halippa comuniștii nu i-au ridicat statui. Ne rămâne nouă dar să punem măcar o floare pe mormântul său de la Cernica. Și este de ajuns.

Profesor Ionel Bejenaru

La împlinirea celor 90 de ani de la revenirea Basarabiei la patria mamă

Urmare din pagina 1

și Munteniei, devenind Principatele Unite și din 1862 România. În 1876, printr-o convenție secretă austro-rusă, la Budapesta, în caz de împărțire a Imperiului Otoman s-a convenit ca Austro-Ungaria să ia Bosnia și Herzegovina, iar Rusia Basarabia Meridională (cele trei județe). Convenția româno-rusă din aprilie 1876, pentru trecerea trupelor ruse către Dunăre prevedea că Rusia garanta "integritatea actuală" a României, dar prin Tratatul de la San Ștefan (localitate din partea de est a Bulgariei), din februarie 1878, Rusia ia Basarabia sudică. Iritat de refuzul României, cancelarul rus (primul ministru) amenință cu ocuparea țării noastre. Tot în același an (în iulie), prin Tratatul de la Berlin, puterile recunosc Rusiei posesia asupra părții de sud a Basarabiei.

Ca urmare a evenimentelor revoluționare din Rusia anulul 1917, a stării de spirit a populației românești din Basarabia, a rolului mobilizator și organizator al Partidului Național Moldovenesc (aprilie 1917), al intelectualilor patrioți: Pan Halippa,

Ion Inuleț, Ioan Pelivan, Zamfir Arbore- Ralli ș.a. și presei s-au făcut pași importanți pe calea înfăptuirii Unirii, revenirii Basarabiei la Patria Mamă: proclamarea Republicii Moldovenești Democratice și Federative (decembrie 1917); venirea în ajutor (la cererea sfatului țării) a trupelor române pentru a asigura paza depozitelor militare românești evacuate pe teritoriul basarabean (era o deplină anarhie cauzată de retragerea trupelor rusești de pe frontul din Moldova). Sovietele de la Petrograd declaraseră război României, au fost arestați diplomații români acreditați în capitala Rusiei și confiscat tezaurul nostru național depus la Moscova, în custodie, de statul român. Asigurarea ordinei și liniștii de către armata română a însemnat o comuniune cu frații din Basarabia pentru aceeași cauză.

Procesul a continuat: la 24 ianuarie 1918 a fost proclamată independența Basarabiei, iar la 27 martie, același an, Sfatul Țării, organul reprezentativ în chip democratic, a votat (86 voturi pentru, 3 contra și 36 abțineri), în prezența lui

Alexandru Marghiloman (prim-ministrul României), parlamentul de la Chișinău a proclamat unirea "pentru totdeauna" a Republicii Moldovenești cu România, rezervându-i unele drepturi de interes local, pentru ca în decembrie 1918 să fie votată unirea necondiționată cu România. Franța, Marea Britanie, Italia și Japonia, prin Tratatul de la Paris, au recunoscut unirea Basarabiei cu România.

Sub stăpânirea rusească subliniem:

- "cultura românească din Basarabia n-a putut să se manifeste așa cum s-a manifestat cea din Transilvania sau Bucovina. A fost o mare nenorocire pentru basarabeni că ei au fost de aceeași credință ca și rușii, ceea ce a dus poate la o oarecare apropiere a intelectualilor cu rușii, la indeferentismul acestor intelectuali față de problemele naționale. În chestia deznăționalizării, rușii au reușit mai mult la popoarele de o credință cu ei".

Ștefan Ciobanu

- "În decursul unui secol de robie muscălească moldovenii

basarabeni, cu toate măsurile de deznăționalizare și cu toate suferințele ce au îndurat din cauza acestor măsuri, niciodată nu au uitat trecutul lor comun cu moldovenii de peste Prut și niciodată nu au pierdut nădejdea că odată și odată Basarabia va scăpa din „Pușcăria popoarelor”, cum era denumită Rusia țaristă... „Prutul ista ni diparti, / Prutul ista n-are moarti./ Dar ne-om strânge noi cândva/ Și cu gura l-om seca”.

Ani întunecați au trăit românii basarabeni și în perioada ocupației sovietice: persecuții pentru că erau români și vorbeau limba română, campanii înverșunate de deznăționalizare și de rusificare, deportări cu sutele de mii în Siberia, izolarea completă de frații lor din România și cortegiul acestor urgii ucigașe ar putea continua. Din păcate, unele practici staliniste sunt aplicate și astăzi în Basarabia de către regimul antiromănesc al lui Voronin.

La a 90 a aniversare a unirii Basarabiei cu România, speranța revenirii acestei provincii românești la Patria Mamă este mai vie ca oricând. Să facem în așa fel ca acel moment să fie cât mai aproape de zilele noastre!

Colonel r. Ion Fetcu

RUGĂCIUNE

Întoarce-ți, Doamne, fața înspre Țară
Și - ajută-ne să ne adunăm Acasă,
Să nu mai fim românii de afară
Împinși ca sluga la un colț de masă!

În suflet dorul nostru e flămând,
Părinții cu vorbirea dulce pier,
Am numărat atâția ani la rând,
În loc de stele, lacrimi de pe cer.

Mormintele au tresărit sub tropot,
S-au năruit biserici vechi sub ploii,
Clopotnițele - au plâns cu glas de clopot,
Dar au rămas altarele în noi.

De bici și umilințe duse-n spate,
De Golgota urcușul ne răpune,
Genunchii s-au muiat de greutate,
Da-i îndoim doar pentru rugăciune.

Adună, Doamne, turma răzlețită
Că lupii dau târcoale pe le stână,
Păstori-s slabi și vremea-i vremuită,
Secunda mântuirii se amână.

În veacul nou de zbucium și tumult,
Pe crucea vremii noi dureri apasă
Să nu-nțârzii, Părinte mult prea mult
Când fi-vom iar uniți la noi Acasă.

ELIS RÂPEANU

160 DE ANI DE LA MIȘCAREA REVOLUȚIONARĂ DIN MOLDOVA (1848). CONDUCĂTORI REVOLUȚIONARI BOTOȘĂNENI

Revoluția din Europa (1848-1849) a început încă din februarie 1848, în Italia, și a cuprins rând pe rând, Franța, Germania, Austria, Ungaria, extinzându-se și în Țările Române - partea cea mai de est a acesteia. În Moldova, n-a putut avea loc o revoluție, ci o mișcare revoluționară, deoarece nici nu începuse acțiunea și deja la Prut erau în dispozitiv trupele rusești, gata să intervină pentru a înăbuși revoluția. De aceea, revoluționarii au socotit că trebuie multă prudență pentru a nu eșua toată acțiunea.

Domnitorul era simpatizantul rușilor. Această situație a Moldovei și-a pus amprenta și asupra programului (revendicărilor) hotărât la Adunarea de la Hotelul Petersburg din Iași (sfârșitul lunii martie). Pericolul arestării conducătorilor revoluționari fiind mare, aceștia au apucat drumul exilului. Unii au ajuns după ce au trecut Dunărea în Transilvania, alții în

Bucovina. Acolo, ei au avut posibilitatea să-și exprime dorințele fără restricție în documente importante cum sunt: "Prințiipiile noastre pentru reformarea patrie" (mai - la Brașov) și "Dorințele Partidei Naționale în Moldova" (Mihail Kogălniceanu - toamna anului 1848, la Cernăuți).

Botoșănenii, prin reprezentanții lor, ale căror poze le avem mai jos, au avut o contribuție activă la acțiunea ce s-a desfășurat în anul 1848 și care a cunoscut o amploare deosebită în acel an în Muntenia, iar în 1848-1849 în Transilvania).

I. Fetcu

TEODOR CALLIMAKI

GRIGORE ALEXANDRU GHICA

SCARLAT V. VĂRNĂV

NICOLAE PISOSKI

Personalitate marcantă, extrem de laborioasă în viitoarea marilor momente care au marcat jumătatea veacului al XIX-lea și însăși istoria noastră națională, Revoluția din 1848 și Unirea Principatelor din 1859 sub domnia luminoasă a lui Alexandru Ioan Cuza, Dimitrie Scarlat Miclescu și-a dedicat strădanile, energiile, convingerile de-o viață triumfului idealurilor de propășire a țării, mereu consecvent cu ele, gata să depășească riscuri și opreliști, să le suporte canoanele iminente.

Botoșănean nu prin locul nașterii ci printr-o lungă perioadă de vreo trei decenii, ultimele ale existenței, trăite aici, tot atât de rodnică, multilaterală, importantă cu cealaltă a vieții, Dimitrie Scarlat Miclescu se înscrie în pleiada de botoșăneni, animată de aceleași arzătoare idealuri patruzecioptiste, unioniste, din care nu lipsesc Dimitrie Rallet, Grigore Alexandru Ghica, Th. Calimaki, Scarlat și Costachi Vărnăv, Mihai și George Cuciureanu, I. V. Adrian, Nicolae Pisoski, George Tăutu, Ion Docan sau George Hasnaș, de multe ori în colaborare apropiată, prietenie, chiar.

Câteva repere biografice de bază se cuvin a fi marcate, poate și pentru a recompune aprecierea pe care Mihail Kogălniceanu i-a dedicat-o într-o ședință a Camerei din 21 februarie 1887: "...om care a jucat un rol însemnat în țara aceasta, care a purtat un nume din cele mai mari din Moldova... Dimitrie Miclescu e o figură care va sta și în istorie".

Fiul cel mare al marelui logofăt Scarlat Miclescu și al Mariei, născută Beldiman, Dimitrie Scarlat s-a născut la Iași, la 29 februarie 1820. Anii de învățătură, cu poetul Scavinski, cu francezul Malgouverne, Academia Mihăileană i-au marcat formația culturală, solidă, sub semnul nevoii de continuă primenire, slujind idealuri înalte. Se avântă pe făgașul luptei revoluționare, activând în Asociația patriotică din Moldova, alături de Theodor Râșcanu, Vasile Mălinescu, Alexandru I. Cuza, Grigore Cuza, Grigore Carp, atât la HOLMU, unde pulsa centrul mișcării, unde T.

Râșcanu, secretarul Asociației, își avea proprietățile, cât și în țară, pregătind terenul propice începerii revoluției în Moldova. Funcțiile oficiale cu care este creditat - judecătorești - candidat (supleant) în Divanul apelativ din Iași (1846), consilier (șlen) - 1847 nu-l împiedică să se situeze între opozații regimului abuziv, în discreditare, al lui Mihail Sturza, momentele revoluției din Moldova găsindu-l printre participanți, prigoana inițiată de autorități obligându-l să se refugieze, ca pe atâția alții, la moșia Hocenii (Fălciu), proprietatea unchiului său, Beldiman.

REVOLUȚIONARUL ȘI UNIONISTUL DIMITRIE SCARLAT MICLESCU (1820-1896) - UN DOCUMENT INEDIT

Își recapătă funcțiile sub Grigore Alexandru Ghica, bucurându-se de încrederea Domnitorului, consacându-se cu vechii săi tovarăși cauzei Unirii. Semnează, împreună cu mulți alții, petiția adresată la 7/19 febr. 1857 Marilor Puteri - semnatare ale Tratatului de la Paris, demascând activitatea caimacamului Teodor Balș. Deputat în Adunarea ad-hoc, ales împreună cu Costache Rolla, cu cele mai multe voturi, din partea districtului Iași, în august 1857, reprezentant al ținutului Dorohoi în Adunarea electivă în 1859, ministru secretar de stat la Departamentul lucrărilor publice, la 15 ianuarie 1859 - 6 martie 1859, apoi la Departamentul finanțelor, la 29 august 1859 - 6 noiembrie 1859, Dimitrie Scarlat Miclescu probează atașamentul la cauza Unirii, față de prietenul și Domnul Alexandru Ioan Cuza.

Retras scurt timp la Cotnari, 1861, cu treceri și pe la Dorohoi, el se va stabili și activa apoi la Botoșani, moment asupra căruia vom reveni imediat, încercând să-i definim aspectele.

Un loc deosebit în activitatea politică îl constituie prestarea atribuțiilor date de investirea sa de către Domnul Cuza, după 2 mai 1864, cu rolul de comisar pentru

problemele legii rurale, activitate care, îl va absorbi cu toată ființa și capacitatea dar care, prin contactul direct cu lumea satului, avea să-i provoace o mare dezamăgire, marcată totodată de stări protestatate. Victor Slăvescu publică în numărul din august 1942 al R.F.R. un text inedit - un raport al lui Dimitrie Scarlat Miclescu adresat lui Cuza Vodă, în 1865, extrem de grăitor în această privință, conturându-ni-l cum nu se poate mai bine pe autorul acestuia. Desprindem câteva secvențe: „Primăriile rurale delaolaltă sunt într-o stare de dezordine: primarii nu-și înțeleg chemarea

funcțiunii lor. Locuitorii de prin sate care văzându-se deodată eliberați de sub tutela proprietarilor sânt abandonăți și fără nici un sprijin, ci nu mai știu în nevoia lor de astăzi la cine să ceară ajutor și povățuire, de se adresează la primarii aleși de ei aceștia le sânt trădători și de rea credință; de aleargă ei la subprefecți, aceștia numai la ocazia executării birului și altor contribuții îi vizitează și îi cercetează; iar de mai apelează și cer dreptate la prefect atunci vai de ei !... Legea rurală s-a aplicat cu totul în contra scopului ei cel folositoriu națiunii și în contra principiului de dreptate... în mare parte din județele Iași, Botoșani și Dorohoi recolta a lipsit cu totul, păpușoi și nutrețul vitelor au ajuns la prețuri nemăsurate... Viul adevăr este, prea înălțate Doamne, că legea rurală s-a stropșit și s-a denaturat în toate părțile din județul Botoșani, Fălțiceni, Românul și o mare parte și a Iașilor...

La Botoșani, ca avocat - decan al baronului, ca profesor la Liceu, editor și publicist - a scos aici, la Botoșani, "Opiniunea" - 1867 și, se pare, "Cucoșul în prag", o revistă politico-literară, plină de umor și sarcasm, - s-a afirmat totodată ca un om politic de curaj, de

atitudine, exprimate deschis - plătind acesteia uneori cu luni de detenție - ; avea să fie ales la întrunirea din 30 ianuarie 1891, de constituire, din sala Marchian, președinte al "Ligii Moldovei", va activa în comitetul pentru ajutorarea incendiaților din orașul Botoșani, ca vicepreședinte, comitet înființat în urma sinistrului din 3 iunie 1887 care a distrus orașul. (președintele fiind Theodor Calimaki); se va manifesta ca un animator cultural, fiind de altfel membru fondator al "Ateneului" din Botoșani - 4 noiembrie 1889.

S-a distins ca autor de piese de teatru, canțonete, relevându-se și prezențele în "Steaua Dunării".

Dimitrie Scarlat Miclescu a încetat din viață la Botoșani, în noiembrie 1896. Presa care apărea aici nu uita să-l numească "fost prieten și ministru al lui Cuza Vodă", răsturnarea acestuia fiind, de altfel, "durerea cea mare a vieții sale politice".

Documentul la care ne vom referi, aflat în patrimoniul Muzeului județean de istorie din Botoșani (N.I.M. 1436), este un original (38/27 cm), scris pe hârtie, cu virtuți caligrafice, de Dimitrie Scarlat Miclescu (de altfel, în stânga jos, lizibilă, completă, apare semnătura autografă). Este un Act de veșnică vânzare prin care Dimitrie Scarlat Miclescu vinde lui Iancu Dimitriu moșia Saucenița din districtul Dorohoi pe "temeiul plenipotenței ce are de la consoarta sa dumneaei vorniceasa Catinca Miclescu", care a fost "dăinuită prea iubitului nostru fiu Constantin Mina" dar vândută acum "spre a se plăti datoriile contracte de mine". Sunt arătate clauzele vânzării: "Moșia se dă în câțime de fâlci cât se află după documente și după stăpânirea de astăzi, precât și eu o am cumpărat-o de la D-lui Petru Mavrogheni cu acte întărite de desființată Curte de întărituri". Datat 1863 iunie 18 zile. Pe verso e însoțit de un act de autentificare al Tribunalului Districtului Dorohoi din 1863 august 16, semnat de președinte și sigilat.

Ionel Bejenaru

**SĂ BEI VINUL,
NU VINUL PE
TINE**

Dacă unii beau prea mult
N-are nici o vină via!
Pentru vin au mulți un cult
Bun e vinul, rea - i beția.

**AU REVENIT
CÂRCIUMARII**

Nu degeaba ei acum
Cârciuma și-au pus-o -n
drum;
Mânuiește doar lichid,
Dar câștigul e solid.

**CURAJUL
BEȚIVULUI**

Să las paharu-mi spui în van,
Dar nu sunt laș și-o spun
oricui:
Când chiar paharu-mi e dușman
Să dau' napoi în fața lui?

CUPA BEȚIVULUI

Viața-i dă cu picătura
Vinul și țărâna-n cupă :
Vinul îi deschide gura
Și țărâna i-o astupă.

ELIS RÂPEANU

Nou în peisajul politic al țării

La 22 martie a.c. a avut loc la Târgu Mureș o consfătuire a reprezentanților din unele județe, în vederea punerii bazelor noului partid intitulat Partidul de Unitate Națională. În sprijinul acestei acțiuni cei care au luat cuvântul au adus argumente convin-

gătoare privind necesitatea acestui partid pentru țară, s-au mai făcut referiri și propuneri în ceea ce privește Programul și Statutul, sugestii în legătură cu partea financiară ș.a.

S-a făcut apel la cetățenii României să-și exprime adevărul la

această inițiativă. Conducători ai Vetrei Românești îmbrățișează ideea constituirii Partidului de Unitate Națională (denumirea este provizorie până la conferința pe țară, ce se va anunța din timp).

Botoșănenii doritori să-și exprime adevărul de înființare a acestui partid se pot adresa ing. Paul Mircea Iordache la Nord Proiect Botoșani pentru a semna în listele respective.

DE LA REGIMENTUL 33 DOROBANȚI TULCEA LA CENTRUL 33 DEPOZITARE BOTOȘANI

În acest an, la 1 aprilie, Regimentul 33 Dorobanți, a cărui tradiție le-a preluat Centrul 33 Depozitare, aniversază 120 ani de la înființare. Istoria regimentului este încărcată de fapte înălțătoare și pilduitoare de curaj, eroism și demnitate săvârșite prin participarea la al doilea război balcanic, la prima și la a doua conflagrație mondială.

Înființat la Tulcea la 1 aprilie 1888, Regimentul 33 Dorobanți este martor și participant la principalele evenimente interne și internaționale la care a fost angajată România în această perioadă. Prezența sa în Bulgaria în al doilea război balcanic, cu un efectiv de 3334 militari, a impus alături de celelalte unități ale armatei române o pace fără vărsare de sânge, a contribuit la mărirea țării, întărindu-i hotarul spre sud și a înălțat prestigiul României în ochii tuturor ca lider politic regional, realizându-se pacea de la București.

După întoarcerea din Bulgaria, Regimentul a continuat pregătirea și după cei doi ani de neutralitate de la izbucnirea primei conflagrații mondiale, a participat la manevra de la Flămânda și ulterior în Defileul Văii Prahova, la Predeal, pe Clăbucetul Baiului unde a oprit ofensiva germană opunând o rezistență eroică, remarcată și de către inamic: „Românii au luptat ca niște viteji zile de-a rândul cu fața spre ARDEAL” - nota un corespondent de presă german. La sfârșitul bătăliei regimentul a rămas cu un efectiv de numai 787 de oameni din 3334, iar comandant era un locotenent. Căzuseră în luptă comandantul de regiment, statul major, comandanții de batalioane și majoritatea comandanților de companii. Regimentul intră în refacere la Ploiești unde primește 2200 oameni după care este introdus în luptă în Bătălia pentru București, în zona Tâncăbești, unde, din nou, dă un greu tribut de sânge: 145 de morți, 479 de răniți și 50 de prizonieri. La începutul anului 1917 este dislocat la Vaslui pentru refacere după care este introdus în luptele de la Mărășești, unde se acoperă de glorie, reușind alături de celelalte unități ale armatei române să oprească ofensiva germană, fapt pentru care Drapelul de luptă al Regimentului este decorat cu Ordinul "Mihai Viteazul" clasa a III-a. Pierderile regimentului sunt de 8 ofițeri și 429 soldați și gradați. Ulterior este cantonat la Nicorești - Tecuci de unde

primește misiunea de a asigura ordinea și a apăra populația civilă din Basarabia împotriva bandelor rusești care treceau Nistrul și atacau satele moldovenești, încercând să schimbe ordinea legal constituită. Își stabilește punctul de comandă la Orhei. Ulterior transformat în regiment de infanterie este dislocat la Cernăvoda, unde continuă pregătirea și dotarea, apoi intră în compunerea Diviziei 10 Infanterie și este mutat la Tulcea.

În timpul celei de-a doua conflagrații mondiale. Regimentul 33 Tulcea participă la Campania din Est, la luptele pentru eliberarea Basarabiei, ajungând până în Peninsula Crimeea. În această perioadă pierde peste 50% din efectiv, rămas pe câmpul de luptă sau pe fundul Mării Negre la întoarcere în patrie. 23 August 1944 găsește regimentul în refacere la Tulcea, după care, salvând orașul de la distrugere prin anihilarea forțelor germane care au pregătit să arunce în aer depozitul de muniții, regimentul primește misiuni de pază în Zona petrolieră a Prahovei, apoi, în iarna anilor 1944-1945 participă la Campania din Vest, la luptele pentru eliberarea Cehoslovaciei, în condiții de J relief și starea vremii foarte dificile. Pierderile sunt enorme: 220 morți, 697 răniți, 72 degerați, 270 de prizonieri. Pentru faptele lor, militarii regimentului au fost decorați cu ordine și medalii românești și străine. Întoarcerea în patrie a început la 13 iunie 1945 și s-a făcut pe jos, pe etape de marș. Ostașii regimentului, după 4 ani de război ajung în țară și la 13 august defilează la Cluj, cu gândul că în curând vor fi acasă, la Tulcea, dar bucuria lor a fost umbră de ordinul de desființare și transformare în Regiment de Care de Luptă cu reședința la Târgoviște.

La începutul anului 1951, regimentul se mută la Fălticeni, pentru ca în toamnă aceluiași an să fie desființat iarăși. La 23.02.1959, Regimentul 280 Infanterie de la Moinești își schimbă denumirea în Regimentul 33 Infanterie și se mută în garnizoana Botoșani în cazarma fostului Regiment 37 Infanterie, desființat în anul 1947.

În 30. 01 1961, Regimentul 33 Infanterie devine Regimentul 33 Mecanizat, iar în anul 1974 primește denumirea de „Alexandru cel Bun”.

Se integrează activ în viața economică, social - politică și culturală a țării și a orașului Botoșani, instruind zeci de contingent de tineri, participând cu forțe și mijloace la activități în economia națională, ajutând populația în momente grele ca: inundații, cutremure, viscole și alte fenomene naturale.

Existența sa în Botoșani, echilibrul și înțelepciunea comandantului de regiment au asigurat ordinea și liniștea, fără vărsare de sânge, în Botoșani, pe timpul evenimentelor din decembrie 1989.

La 1 mai 1994 Regimentul 33 Mecanizat "Alexandru cel Bun" a fost desființat, transformându-se în Brigada 33 Mecanizată "Alexandru cel Bun". Transformările survenite în concepția privind apărarea patriei afectează și brigada care se schimbă la 01.01.2002 în Brigada 33 Mecanizată Teritorială "Alexandru cel Bun". Începând cu luna aprilie 2003, Brigada trece din subordinea Corpului 10 Teritorial "Ștefan cel Mare" lași în subordinea Corpului 4 Armată Teritorial "Mareșal Constantin Prezan" Cluj-Napoca.

La 30.06.2005, Brigada 33 Mecanizată Teritorială "Alexandru cel Bun" este desființată, transformându-se în Centrul 33 Instrucție și Depozitare Botoșani, subordonat Corpului 4 Armată Teritorial "Mareșal Constantin Prezan" Cluj -Napoca. Și acesta se restructurează, începând cu 1 noiembrie 2007, transformându-se în Centrul 33 Depozitare, în subordinea Brigăzii 4 Logistice Dej.

De la Regimentul 33 Dorobanți la Centrul 33 Depozitare, timp de 120 ani, a fost un drum lung, unul de glorie și jertfe care ne-a făcut să înțelegem, că nu avem nimic mai scump, mai onorabil ca libertatea și demnitatea existenței noastre.

Pe parcursul întregii sale istorii aceste structuri militare au fost bine apreciate în sistemul militar românesc - și aici s-au făurit destine, s-au format conștiințe, s-au modelat personalități. Cu acest prilej ne exprimăm gratitudinea față de toți cei care, de-a lungul vremii, și-au făcut datoria în aceste structuri militare, aducem un gând pios, o lacrimă și aprindem o lumânare pentru cei care s-au jertfit, făcându-și datoria față de patrie.

Colonel (rz.)
Florea Macovei

La mulți ani, vatriști!

Aniversarea zilei de naștere a unei persoane constituie un prilej plăcut, de neuitat, pentru cel în cauză, dar și pentru cei apropiați sufletului aniversatului, pentru colectivul din care face parte, reprezintă un moment, declarat sau nu, de bilanț, de reflecție asupra drumului parcurs și de proiectare a activității pe noi coordonate.

Membrii Filialei Botoșani a Vetrei Românești au trăit bucuria și satisfacția aniversării zilei de naștere a domnului colonel r. Ion Fetcu, președintele filialei, la împlinirea a optzeci de ani, a domnului Vladimir Păduraru, președintele comisiei de cenzori și a domnului colonel rz. Florea Macovei, secretarul filialei. Cei apropiați sărbătorilor, într-o atmosferă deosebit de cordială, în cuvinte calde, pline de apreciere și prețuire, au subliniat calitățile ce definesc personalitatea fiecăruia, experiența de viață de care dispun, înțelepciunea și responsabilitatea în tot ce întreprind, pregătirea profesională și competența în îndeplinirea funcțiilor ce le-au fost încredințate. Succesele obținute de filială nu ar fi fost posibile fără contribuția substanțială a acestora.

La ceas aniversar urăm colegilor noștri sărbătoriți să fie sănătoși, să depună același suflet pentru Vatra Românească, să acționeze cu fermitate pentru transpunerea în viață a programului și obiectivelor Vetrei Românești. Suntem convinși că având o bogată experiență, maturitate și profesionalism în tot ce fac, cu priceperea și apropierea de omeni de care dispun, sărbătorii noștri, cărora le aducem și pe această cale mulțumirile noastre, se vor strădui ca în municipiul și județul Botoșani, VATRA ROMÂNEASCĂ să devină tot mai puternică; un centru de atracție pentru toți aceia care sunt mândri că-s români.

LA MULȚI ANI!

CONSILIUL DE COORDONARE AL
FILIALEI BOTOȘANI A "VETREI
ROMÂNEȘTI"

COLEGIUL DE REDACȚIE

Ionel Bejenaru

Ion Fetcu

Paul-Mircea Iordache

Florea Macovei

Elena Chirilă

Tipar: S.C. CAROMI S.R.L. Botoșani
tel./fax: 0231/585050
E-mail: caromibt@yahoo.com